

หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน ว่าด้วย

รัฐ

รัฐธรรมนูญ

และกฎหมาย

หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐ

K3185 ก767ฯ 2564 ง.1

Barcode *10053912*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์

สารบัญ

ภาค 1	แนวความคิดพื้นฐานของกฎหมาย	
	รัฐธรรมนูญ	17
บทที่ 1	รัฐ	21
1.	แนวความคิดการก่อกำเนิดรัฐ	22
1.1	สังคมนอกกำเนิดรัฐ	24
1.2	ทฤษฎีว่าด้วยการก่อกำเนิดเกิดรัฐ	31
1.2.1	รัฐเกิดจากพันธสัญญาประชาคม	32
1.2.2	รัฐเกิดจากความขัดแย้ง	40
1.2.3	รัฐและแนวคิดว่าด้วยการ จัดสร้างสถาบัน	44
1.3	รัฐ : การแยกอำนาจทางการเมืองออกจาก ผู้ทรงสิทธิในการใช้อำนาจทางการเมือง	46
1.4	ความเป็นนิติบุคคลของรัฐ	50
2.	หลักพื้นฐานว่าด้วยแนวคิดของรัฐ	58
2.1	แนวความคิดเกี่ยวกับดินแดน	59
2.2	เกณฑ์ประชากร	61
2.3	องค์กรทางการเมือง : โครงสร้าง	67
2.3.1	แนวความคิดอำนาจอธิปไตย	68
2.3.2	สถานะของอำนาจในรัฐ	70
2.3.3	อำนาจทางการเมืองและสภาพของรัฐ	73

3.	รูปแบบของรัฐ	76
3.1	รัฐเดี่ยว	76
3.1.1	แนวความคิดของรัฐเดี่ยว	76
3.1.2	การกระจายการรวมศูนย์อำนาจ	77
3.1.3	การกระจายอำนาจ	79
3.2	รัฐรวม	80
3.2.1	สมาพันธรัฐ	80
3.2.2	สหพันธรัฐ	82
บทที่ 2	รัฐธรรมนูญ	87
1.	แนวความคิดรัฐธรรมนูญ	88
1.1	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐธรรมนูญ	90
1.2	รัฐธรรมนูญ : สถานะทางกฎหมายของรัฐ	93
1.2.1	การก่อสร้างรัฐ	94
1.2.2	รัฐธรรมนูญในกรอบแห่งกฎหมาย	95
1.2.3	รัฐธรรมนูญ : บทบัญญัติว่าด้วยอำนาจของรัฐ	96
1.2.4	รัฐธรรมนูญ : ขอบเขตของอำนาจในรัฐ	97
1.3	แนวความคิดของรัฐธรรมนูญแบบใหม่	98
1.3.1	รัฐธรรมนูญ : แนวความคิดนอกกรอบการเมือง	107
1.3.2	รัฐธรรมนูญ : แนวความคิดเสรีนิยม	110
1.3.3	รัฐธรรมนูญ : แนวความคิดทางกฎหมาย	113
1.4	รัฐธรรมนูญนิยม	115
2.	อำนาจในการจัดให้มีรัฐธรรมนูญ	119

3.	รัฐธรรมนูญจารีตประเพณีหรือรัฐธรรมนูญที่ไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรและรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร	127
3.1	แนวความคิดของรัฐธรรมนูญจารีตประเพณี	128
3.2	แนวความคิดของรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร	130
4.	เนื้อหาของรัฐธรรมนูญ	135
4.1	กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน	136
4.2	กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับองค์กรและกระบวนการดำเนินงานของสถาบัน	139
4.3	หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับองค์กรทางเศรษฐกิจและสังคม	141
4.4	บทกฎหมายอื่นๆ	141
5.	วัฒนธรรมทางการเมือง อำนาจอการเมืองและรัฐธรรมนูญ	142
5.1	รัฐในฐานะผู้ทรงสิทธิอำนาจทางการเมือง	144
5.2	อำนาจอการเมือง : อำนาจสูงสุดของรัฐในรัฐธรรมนูญ	145
5.3	ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจอการเมือง รัฐและรัฐธรรมนูญ	147
5.4	อำนาจอการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมือง	150
6.	รัฐธรรมนูญในฐานะที่มาของสิทธิเสรีภาพ	175
6.1	แนวความคิดว่าด้วยสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมือง	175
6.2	ความหมายของคำว่าสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมือง	178

	6.3	สิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมืองกับ สิทธิเสรีภาพของพลเมือง	181
	6.4	ความหมายของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	183
บทที่ 3		สิทธิมนุษยชน	189
	1.	แนวความคิดว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	194
	2.	สิทธิมนุษยชน : สิทธิและเสรีภาพตามกฎหมาย บ้านเมือง	202
	3.	คุณค่าทางกฎหมายของคำประกาศ	221
	4.	สิทธิมนุษยชนกับนิติรัฐ	229
ภาค 2		หลักพื้นฐานของกฎหมายรัฐธรรมนูญ	235
บทที่ 4		ความเกี่ยวโยงของอำนาจอธิปไตยเป็น ของชาติและอำนาจอธิปไตยเป็นของ ประชาชนกับระบบของการมีผู้แทน	241
	1.	อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน หรืออำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ	243
	1.1	แนวความคิดจากประชาชนไปสู่ชาติ	244
	1.2	อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน	246
	1.3	อำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ	249
	1.4	การผสมแนวความคิดของทั้งสองทฤษฎี	253
	2.	การใช้ทฤษฎีอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ	255
	2.1	ระบบผู้แทน	255
	2.2	สิทธิในการลงคะแนนเสียงที่สงวนไว้ สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะ	257
	2.3	ระบบผู้แทนและสิทธิในการลงคะแนน เสียงที่สงวนไว้สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติ เฉพาะของฝรั่งเศส	260

3.	รูปแบบใหม่ของการปกครองระบบผู้แทนราษฎร	262
บทที่ 5	การแบ่งแยกอำนาจ.....	267
1.	หลักพื้นฐานของทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ	268
2.	ความหมายของการแบ่งแยกอำนาจ	273
3.	สาระสำคัญของหลักการแบ่งแยกอำนาจ	274
4.	ระบบการปกครองตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ	276
4.1	ระบบการปกครองที่ไม่มี การแบ่งแยกอำนาจ	276
4.2	ระบบการปกครองที่มีการแบ่งแยกอำนาจ	276
5.	การดำรงตำแหน่งของบุคคลในแต่ละองค์กร ใช้อำนาจตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ	279
6.	ความสัมพันธ์ของการใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ	280
6.1	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจ นิติบัญญัติและอำนาจบริหาร	280
6.2	ความสัมพันธ์ของการใช้อำนาจ นิติบัญญัติและอำนาจตุลาการ	282
6.3	ความสัมพันธ์ของอำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ	284
7.	โครงสร้างของระบบการเมืองต่างๆ ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ	288
8.	การให้อำนาจต่างๆ สมดุลกัน	290
8.1	การถ่วงอำนาจในทางนิติบัญญัติ	290
8.2	การถ่วงอำนาจบริหาร	292
8.3	การถ่วงอำนาจตุลาการ	293
8.4	การถ่วงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ ด้วยกันเอง	293

8.5 การถ่วงอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารด้วยกัน	295
บทที่ 6 กฎหมายฝ่ายบ้านเมือง	297
1. กฎหมาย : กฎเกณฑ์ทั่วไปและไม่เจาะจงบุคคล	299
2. กฎหมายและเสรีภาพ	300
3. กฎหมายและความเสมอภาค	304
4. ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย	308
4.1 บัญญัติที่มีอิทธิพลต่อการจัดลำดับ ศักดิ์ของกฎเกณฑ์	310
4.2 กฎหมายระหว่างประเทศและความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญ	313
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมาย ระหว่างประเทศและกฎหมายภายใน	318
4.4 การตรวจสอบความสอดคล้องกันของ กฎหมายระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญ	319
บทสรุป	328
ภาคผนวก	331
ภาคผนวก 1	
คำประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมือง ลงวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ. 1789	333
ภาคผนวก 2	
คำปรารภของรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ 27 ตุลาคม ค.ศ. 1946	337